

Riksrevisionens styrelses redogörelse om klassificering av kurser vid universitet och högskolor

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet Riksrevisionens styrelses redogörelse om klassificering av kurser vid universitet och högskolor (2009/10:RRS31). Inga motioner har väckts med anledning av redogörelsen.

Riksrevisionen har granskat konsekvenserna av regeringens styrning och Högskoleverkets uppföljning av klassificering av kurser vid universitet och högskolor.

Utskottet utgår från att regeringen beaktar slutsatserna av Riksrevisionens granskning och föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Redogörelsens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Klassificering av kurser vid universitet och högskolor	5
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Redogörelsen	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Redogörelse 2009/10:RRS31

Riksdagen lägger redogörelse 2009/10:RRS31 till handlingarna.

Stockholm den 15 juni 2010

På utbildningsutskottets vägnar

Sofia Larsen

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Sofia Larsen (c), Margareta Pålsson (m), Mats Gerdau (m), Mikael Damberg (s), Betty Malmberg (m), Agneta Lundberg (s), Tina Acketoft (fp), Louise Malmström (s), Fredrik Schulte (m), Peter Hultqvist (s), Gunilla Tjernberg (kd), Patrik Forslund (m), Rossana Dinamarca (v), Thomas Strand (s), Ulrika Carlsson i Skövde (c), Mats Pertoft (mp) och Caroline Helmersson-Olsson (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet Riksrevisionens styrelses redogörelse om klassificering av kurser vid universitet och högskolor (2009/10:RRS31). Inga motioner har väckts med anledning av redogörelsen.

Riksrevisionen har granskat konsekvenserna av regeringens styrning och Högskoleverkets uppföljning av klassificering av kurser vid universitet och högskolor. Resultatet av granskningen har redovisats i granskningsrapporten Klassificering av kurser vid universitet och högskolor – regeringens styrning och Högskoleverkets uppföljning (RiR 2010:4). Rapporten publicerades i mars 2010.

Den 15 juni 2010 informerade riksrevisor Jan Landahl och medarbetare utskottet om innehållet i granskningsrapporten.

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

Riksrevisionens granskning (RiR 2010:4) visar att lärosätena klassificerar kurser på olika sätt och utifrån olika principer samt att lärosätena över tid klassificerat kurser till utbildningsområden med högre ersättningsbelopp. Granskningen visar också att regeringen inte har gett tillräcklig vägledning till lärosätena om hur de ska klassificera kurser och att Högskoleverkets uppföljning av lärosätenas klassificering av kurser inte varit ändamålsenlig. Enligt Riksrevisionens bedömning har regeringen och Högskoleverket bidragit till att lärosätena klassificerar kurser olika och att de därmed kan få olika ersättning för likvärdiga kurser.

Styrelsen konstaterar att klassificeringssystemet inte har kommit att fungera som en metod för en rättvis fördelning av medel som avsikten var när systemet infördes. Styrelsen är medveten om att resursfördelningssystemet tillkom för att regeringens detaljreglering av högskolornas verksamhet och utbildningsutbud skulle minska och att ett mål- och resultatnriktat styrsystem infördes i stället. Styrelsen anser trots detta att regeringen, mot bakgrund av granskningens resultat, bör överväga att förbättra vägledningen för hur klassificeringen av kurser vid universitet och högskolor ska genomföras.

Riksrevisionens styrelse har funnit att slutsatserna av den granskning som Riksrevisionen redovisat ska överlämnas till riksdagen i form av en redogörelse.

Utskottets överväganden

Klassificering av kurser vid universitet och högskolor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Redogörelsen

I det följande redogörs för Riksrevisionens styrelses överväganden.

Styrelsen konstaterar att när klassificeringssystemet för kurser vid universitet och högskolor infördes 1993 (prop. 1992/93:169, bet. 1992/93:UbU14, rskr. 1992/93:363) fastställde regeringen en ersättningsnivå för varje utbildningsområde. Lärosätena gavs ansvar för att klassificera kurser och sortera in dem på de olika utbildningsområdena. Avsikten var att klassificeringen skulle göras på ett sätt som innebar en rättvis fördelning av resurser mellan institutioner och lärosäten.

Granskningen visar att universitet och högskolor använder sig av olika metoder när de klassificerar kurser, något som innebär att lärosätena kan få olika ersättning för likvärdiga kurser. Detta innebär i sin tur att institutioner inom samma ämne vid olika lärosäten har olika ekonomiska förutsättningar att ge kurser. Klassificeringen påverkar därmed också kvalitetskonkurrensen mellan lärosätena. Av granskningen framgår också att förutsättningarna för att klassificera kurser har förändrats sedan systemet infördes. Exempelvis varierar indelningen på fakultetsnivå avsevärt mellan olika lärosäten jämfört med tidigare när detta var nationellt reglerat.

Vidare framgår det av granskningen att Högskoleverket inte på ett fullständigt sätt har belyst universitetens och högskolornas klassificeringar av kurser. Granskningen visar också att Högskoleverkets redovisning har inneburit att regeringen inte tillräckligt uppmärksammat problematiken kring klassificeringen.

Styrelsen konstaterar att klassificeringssystemet inte har kommit att fungera som en metod för en rättvis fördelning av medel som avsikten var när systemet infördes. Förutom effekter som innebär att samma kurs kan ge olika ersättning till olika lärosäten vill styrelsen framhålla att granskningen även påvisat att systemet riskerar att bli kostnadsdrivande.

Styrelsen är medveten om att resursfördelningssystemet tillkom för att regeringens detaljreglering av högskolornas verksamhet och utbildningsutbud skulle minska och att ett mål- och resultatriktat styrsystem infördes i stället. Styrelsen anser trots detta att regeringen, mot bakgrund av granskningens resultat, bör överväga att förbättra vägledningen för hur klassificeringen av kurser vid universitet och högskolor ska genomföras.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har med intresse tagit del av Riksrevisionens granskning och styrelsens redogörelse.

Utskottet vill framhålla vikten av att resurser till lärosätena fördelas på ett förutsägbart och rättvist sätt. Det är enligt utskottets uppfattning ytterst en fråga om att hålla hög kvalitet i högskolan.

Utskottet konstaterar i detta sammanhang att Riksrevisionens rapport Klassificering av kurser vid universitet och högskolor – regeringens styrning och Högskoleverkets uppföljning (RiR 2010:4) är under beredning hos Utbildningsdepartementet (dnr U2010/1812/UH). Sedan rapporten publicerades i mars 2010 har regeringen i sina dialoger med lärosätena tagit upp aktuella frågeställningar.

Utskottet utgår från att regeringen beaktar slutsatserna av Riksrevisionens granskning i det fortsatta arbetet med att stärka kvaliteten i högskolan och föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Redogörelsen

Redogörelse 2009/10:RRS31 Riksrevisionens styrelses redogörelse om klassificering av kurser vid universitet och högskolor.